

Verksamhetsnomineringar 2024

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Innehållsförteckning

1	Nämndens nomineringar	3
1.1	Ekonomisk effekt	3
1.2	Effekt på verksamheten	3
1.3	Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet	8

1 Nämndens nomineringar

1.1 Ekonomisk effekt

Ekonomisk effekt

Nr (Prio ordn)	Nominering	Ekonomisk effekt (mnkr)		
		2024	2025	2026
1	Utökad ram för nämndens medborgarkontor och Teckenspråksforum.	+1,7 mnkr	*	*
2	Förutsättningar för effektivisering av stadens överförmyndarverksamhet med hjälp av digitalisering.	+6,0 mnkr	+1,4 mnkr	-0,5 mnkr
3	Utökad ram till budget- och skuldrådgivning.	+3 mnkr	*	*
4	Förstärkning av stadens infrastruktur för demokrati med invånarguider.	+6,5 mnkr	*	*
5	Säkerställa uppdraget för stadens överförmyndarverksamhet.	+5 mnkr	*	*
6	Nytt medborgarkontor Nordost.	+3,7 mnkr	*	*
7	Utökad ram för Regnbågshus.	+1 mnkr	*	*
8	Utökad ram för stadens demokratiska infrastruktur.	+0,5 mnkr	*	*
9	Flytt av nämndens samordningsansvar inom miljö- och klimatprogrammet.	-	-	-
10	Utökad ram för nämndens samordningsansvar inom miljö- och klimatprogrammet.	+1 mnkr	*	*
11	Tydliggöra gränsdragning mellan överförmyndarnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice.	-	-	-
12	Flytta nämndens ansvar för utbetalning av föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening.	-0,65 mnkr	-	-
13	Minskad kommunbidragsram för Göteborgsförslaget.	-0,9 mnkr	-	-

*Enligt belopp för 2024 + index

1.2 Effekt på verksamheten

Nr	Kort beskrivning av hur verksamheten påverkas
----	---

1	Utökad ram för nämndens medborgarkontor och Teckenspråksforum. Nämnden fick, genom verksamhetsöverflyttning i och med Ny nämndorganisation, ansvar för stadens medborgarkontor den 1 januari 2021. Nämnden har enbart finansiering för daglig grundbemanning av respektive kontor. Det innebär stora utmaningar för att bemanna och hålla medborgarkontoren öppna vid planerad och oplanerad frånvaro, exempelvis vid sjukfrånvaro eller att kunna erbjuda öppna kontor under semesterperioder. Den snäva bemanningen gör att tillgången till personlig service och vägledning inte kan säkerställas till stadens medborgare. Nämnden ser att en utökad ram med 1,5 tjänst på helår, 1,5 miljoner kronor, skulle minimera risken för att behöva stänga kontor på grund av planerad eller oplanerad frånvaro samt möjliggöra sommarbemanning på två av stadens största kontor. Den 1 januari 2022 fick nämnden, genom verksamhetsöverflyttning från nämnden för funktionsstöd, ansvaret för stadens Teckenspråksforum. Överflyttningen skedde utan att nämnden fick full kostnadstäckning för verksamheten. Nämnden ser därför behov av att kommunbidragsramen ökas med 200 000 kronor för Teckenspråksforum för att täcka samtliga verksamhetskostnader. Totalt ser nämnden behov av 1,7 miljoner kronor för att kunna säkra bemanning på stadens medborgarkontor och Teckenspråksforum.
2	Förutsättningar för effektivisering av stadens överförmyndarverksamhet med hjälp av digitalisering. Överförmyndaren i Göteborgs Stad behöver ytterligare digitalisera sin verksamhet. Digitaliseringen kommer på sikt leda till nödvändig effektivisering men också ge möjlighet till ökad rättssäkerhet för huvudmän samt ökad service till gode män och förvaltare. En förutsättning för att digitalisera är att förvaltningen har ett modernt och behovsanpassat verksamhetssystem. Avtalet med nuvarande systemleverantör behöver konkurrensutsättas och förvaltningen har därför påbörjat förberedelsearbetet inför upphandling av nytt verksamhetssystem. Kostnad för denna typ av upphandling och implementering av nytt system finns inte i nämnden för demokrati och medborgarservices kommunbidragsram för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning har varje nämnd och styrelse ansvar för sina egna verksamhetsspecifika system. Kostnaden för upphandling av nytt verksamhetssystem kommer 2024 och kostnader för fortsatt digitalisering är beräknad till 2025. Viss effekthemtagning beräknas kunna ske från 2026. Nämnden tillsammans med överförmyndarnämnden ser därför behov av utökad kommunbidragsram till nämnden för demokrati och medborgarservice enligt tabell 1.1 Ekonomisk effekt. Nämnderna vill dock uppmärksamma kommunfullmäktige på att nämnden för demokrati och medborgarservice kommer göra en hemställan till kommunfullmäktige utifrån medel till upphandling och fortsatt digitalisering. Nämndbeslut för hemställan är planerat till sammanträdet i maj. I hemställan presenteras mer exakta siffror för upphandling av nytt verksamhetssystem och för fortsatt digitalisering med förväntad effekthemtagning.

3	Utökad ram till budget- och skuldrådgivning. Efterfrågan på privatekonomisk rådgivning från nämndens budget- och skuldrådgivning har under 2022 ökat med 38 procent jämfört med 2021. Ökningen har fortsatt under första delen av 2023. Den ökande efterfrågan har inneburit längre väntetider för privatekonomisk rådgivning och nämndens utåtriktade förebyggande arbete har fått nedprioriteras. Den generella väntetiden för enskild rådgivning är i dagsläget sju till åtta veckor, det vill säga cirka dubbelt så lång som Konsumentverkets rekommendation i Vägledning för kommunal budget- och skuldrådgivning. En längre väntetid för rådgivningen kan i individuella fall antas få ekonomiska konsekvenser för dem vi är till för. Till detta kommer även ekonomiska konsekvenser på samhällsnivå på grund av att skuldsatta generellt har sämre hälsa, exempelvis ökad suicidrisk. Göteborgs Stads budget- och skuldrådgivning har lägre bemanningstal i jämförelse med övriga riket. Nämnden ser behov av 3 miljon kronor, tre tjänster, i utökad ram för att kunna erbjuda privatekonomisk rådgivning enligt Konsumentverkets rekommendation.
4	Förstärkning av stadens infrastruktur för demokrati med invånarguider. En betydelsefull del i att minska och motverka segregation och skapa ett jämlikt samhälle är arbetet med att skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit för alla göteborgare. Demokrati och medborgarservice har sedan 2020 genomfört samverkansprojektet Hisingens invånarguider tillsammans med socialförvaltningen Hisingen. Metoden invånarguider syftar till att på ett dialogbaserat sätt informera om stadens tjänster och viktig samhällsinformation. Invånarguiderna har bland annat används i arbetet med att möta desinformation om stadens socialtjänst. Projektet Hisingens invånarguider har visat sig ge goda effekter och önskemål finns från socialförvaltningarna om att utveckla samverkansarbeten likt invånarguider med fler socialförvaltningar. Nämnden ser, tillsammans med stadens socialnämnder, att det är lämpligt att utvidga metoden invånarguider i fler delar av staden. Detta för att hantera behovet av att öka tillit, demokratisk delaktighet och nå ut med viktig samhällsinformation till de grupper staden har svårt att nå idag: boende i områden med lägre delaktighet och tillit, yngre, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Metoden invånarguider bör vara en del i stadens verktygslåda för ökad trygghet, minskad risk för extremism och ökat förtroende för staden. Kostnaden för att utvidga metoden till samtliga socialnämnder beräknar nämnden till 6,5 miljoner kronor per år, en summa nämnden vill få en utökad kommunbidragsram för. Kostnaden innefattar 35 guider som kan användas utifrån olika behov och ambitionsnivåer i respektive socialnämndsområde.

5	Säkerställa uppdraget för stadens överförmyndarverksamhet. Trenden med ett ökat antal nya ansökningar om god man och förvaltare håller i sig, vilket över tid bland annat resulterat i en stor ökning av ärenden samt årsräkningar. Ökningen gör att överförmyndarverksamheten har utmaningar att leverera lagstiftad verksamhet. Detta har uppmärksammats av Länsstyrelsen i Västra Götaland i deras senaste inspektion av verksamheten. Länsstyrelsen påpekar bland annat att staden inte klarar att följa Justitieombudsmannens avgörande i ett ärende där en handläggningstid på sju månader vid granskning av årsräkningar ansågs vara för lång. Vid en jämförelse med de åtta största kommunerna i Sverige blir påverkan av ärendeökningen tydlig. Enligt statistik från Länsstyrelserna från 2021 hade Göteborg 211 förordnanden per handläggare medan genomsnittet för de övriga åtta kommunerna var 144 förordnanden per handläggare. Parallellt med ökningen av ansökningar minskar staden kommunbidrag för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation med 500 000 kronor per år från 2022 till och med 2024. Detta för att justera tidigare statligt bidrag för hantering av ensamkommande barn. Nämnden tillsammans med överförmyndarnämnden ser inte att det är möjligt att minska antalet handläggare utan att det får effekter för några av samhällets mest utsatta samt att det påverkar medarbetarnas arbetsmiljö negativt. Långsiktigt ser nämnden att verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering kan effektivisera verksamheten. Dock är inte effekthemtagningen möjlig i den takt som kommunbidraget minskar. Nämnden ser behov av en utökad kommunbidragsram med 5 miljoner kronor, fem tjänster, för att lösa bemanningsbehovet.
6	Nytt medborgarkontor Nordost. Medborgarkontoren ger personlig service och vägledning samt hjälper göteborgarna att få kontakt med kommunen. Under 2022 har nämnden öppnat ett nytt medborgarkontor i Sydväst; det finns nu fem medborgarkontor i Göteborg Stad. I den utredning, om medborgarkontorens uppdrag och geografiska placering, som nämnden genomfört identifierades ett antal områden i staden där det finns behov av samhällsvägledning. Det rör sig om stadens resurssvaga områden där medborgarkontor behövs för att minska skillnader i göteborgarnas livsvillkor samt erbjuda aktiviteter anpassade efter invånarnas behov. I nämndens analys är det tydligt att det finns behov av ytterligare medborgarkontor i Nordost. När nämnden blev ansvarig för medborgarkontoren år 2021 fanns endast fyra av tidigare sju medborgarkontor kvar i staden. Att öppna ett medborgarkontor i Nordost under 2024 skulle alltså inte vara en utökning sett över tid. Nämnden ser behov av en finansiering på 3,7 miljoner kronor (hyra och bemanning med tre tjänster) för att kunna säkerställa hantering av sekretess samt en trygg och säker plats för både besökare och medarbetare.
7	Utökad ram till Göteborgs Stads Regnbågshus. I slutet på 2022 invigdes Göteborgs, och Sveriges, första regnbågshus. En mötesplats som nämnden, genom tät samverkan med stadens hbtqi-community, har etablerat. I den ram nämnden fått för Regnbågshuset finns enbart medel för en årsarbetare och lokalkostnad. Regnbågshuset kan inte vara öppet utan bemanning. Det gör att det är stora utmaningar att bedriva verksamhet i lokalen utifrån målgruppens behov av varierande öppettider. Den snäva bemanningen ökar också risken att behöva stänga vid exempelvis planerad eller oplanerad frånvaro. För att kunna säkra en mer ändamålsenlig grundbemanning ser nämnden att det krävs ytterligare en tjänst. Nämnden ser att en utökad ram med en tjänst, 1 miljon kronor, skulle säkra bemanningen på stadens Regnbågshus.

8	Utökad ram för stadens demokratiska infrastruktur. Nämnden har i sitt reglemente ansvar för att upprätthålla en väl utbyggd infrastruktur för att stärka den lokala demokratin. Stadens övriga nämnder ska aktivt arbeta med och skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i sin verksamhet. Nämnderna ska nyttja stadens infrastruktur för detta. Infrastrukturen ska underlätta för stadens verksamheter, förvaltningar och nämnder i arbetet med att skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande för de invånare som berörs av verksamheten. Infrastrukturen består av att nämnden ger stöd och metoder för delaktighet, bidrar med mötesplatser samt bygger upp och upprätthåller kontakter och nätverk för samverkan, både inom och utanför staden. För att ha förutsättningar att kunna erbjuda en relevant infrastruktur ser nämnden behov av medel för att exempelvis testa nya metoder eller lokala råd utan tydlig koppling till annan nämnds brukargrupp eller ansvarsområde. Nämnden ser behov av att få en utökad ram med 500 000 kronor för detta arbete.
9	Flytt av nämndens samordningsansvar inom miljö- och klimatprogrammet. Nämnden är samordningsansvarig för strategin "Vi skapar förutsättningar för att leva hållbart" i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030. Nämnden fick samordningsansvaret när nämnden enligt sitt reglemente hade ansvar att påverka göteborgssamhället mot hållbara konsumtionsmönster. Detta ansvar är numera borttaget i det reglemente som började gälla för nämnden den 1 januari 2023. Nämnden ser därför att samordningsansvaret i programmet bör flyttas till annan nämnd.
10	Utökad ram för nämndens samordningsansvar inom miljö- och klimatprogrammet. Nämnden är samordningsansvarig för strategin "Vi skapar förutsättningar för att leva hållbart" i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030. Nämnden fick samordningsansvaret när nämnden enligt sitt reglemente hade ansvar att påverka göteborgssamhället mot hållbara konsumtionsmönster. Detta ansvar är numera borttaget i det reglemente som började gälla för nämnden den 1 januari 2023. Under 2022 genomförde miljö- och klimatnämnden en uppföljning av strategierna i stadens miljö- och klimatprogram. I den uppföljning går det att läsa att det krävs en årsarbetare för samordningsansvaret. Med ett omformulerat reglemente ser nämnden att det inte finns möjlighet att resurssätta utifrån behovet enligt miljö- och klimatnämndens uppföljning. Om nämnden, trots nominering om att flytta samordningsansvaret till annan nämnd, fortsatt ska ha samordningsansvaret finns behov, för att kunna uppfylla intentionerna i samordningsansvaret, att nämnden får en utökad ram med 1 miljon kronor under programtiden.
11	Tydliggöra gränsdragningen mellan överförmyndarnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice. Nämnden för demokrati och medborgarservice och överförmyndarnämnden ser behov av att tydliggöra gränsdragningen mellan nämndernas reglementen och uppdrag. Sedan 1 januari 2017 har nämnden för demokrati och medborgarservice enligt sitt reglemente ansvar för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation och har även kommunbidragsram för verksamheten. Denna uppdelning gör att det är en utmaning för överförmyndarnämnden att ta ansvar för exempelvis målstyrning och kvalitet i uppdraget när resurser ägs och hanteras av nämnden för demokrati och medborgarservice. Nämnden för demokrati och medborgarservice tillsammans med överförmyndarnämnden vill uppmärksamma kommunfullmäktige på att en utredning behöver genomföras. Detta för att se över om uppdelningen i reglementena har lett till de effekter som avsågs när nämndernas förvaltningsorganisationer slog samman.

12	Flytta nämndens ansvar för utbetalning av föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening. I kommunfullmäktiges budget för år 2023 har nämnden fått följande uppdrag "Nämnden för demokrati- och medborgarservice får i uppdrag att fortsatt betala ut föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening årligen som bland annat tillhandahåller samhällsinformation, politiska diskussioner och information från region- och kommunfullmäktigesammanträde". Nämnden hanterar i övrigt inga föreningsbidrag och bör därför inte hantera detta bidrag. Nämnden har i tidigare verksamhetsnomineringar inför 2021 och 2023 lyft att den anser även att det är fel att en namngiven förening får bidrag utan att det har funnits ett tydligt ansökningsförfarande i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Den av kommunfullmäktige beslutade riktlinjen har till syfte att bland annat säkerställa att hantering av bidrag bedrivs effektivt, utmärks av likabehandling samt god styrning och kontroll. Nämnden vill att uppdraget att betala ut föreningsbidraget flyttas från nämnden. Nämnden vill att 650 000 kronor, samma summa som betalades ut för föreningsbidraget 2023, tas bort från nämndens kommunbidragsram inför 2024.
13	Minskad kommunbidragsram för Göteborgsförslaget. Sedan 1 januari 2023 är nämnden leverantör av gemensamma digitala tjänster till stadens förvaltningar och bolag enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning. Göteborgsförslaget ingår i en av nämndens bastjänster och är från och med 2023 intäktsfinansierad enligt den nya styrmodellen för digitala tjänster. Göteborgsförslaget ingår sedan tidigare i nämndens kommunbidragsram. Finansiering för Göteborgsförslaget genom kommunbidrag behöver upphöra eftersom nämnden annars får finansiering från två olika finansieringsmodeller. Nämnden vill att 900 000 kronor, samma summa som förvaltningen fakturerat ut för Göteborgsförslaget 2023, tas bort från nämndens kommunbidragsram inför 2024.

1.3 Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet

Nr	Berörd nämnd/styrelse	Verksamhet (Ja/nej)	Ekonomi	
			(Ja/nej)	Belopp
2	Överförmyndarnämnden	Ja	Nej	-
4	Socialnämnd Centrum	Ja	Nej	-
4	Socialnämnd Nordost	Ja	Nej	-
4	Socialnämnd Hisingen	Ja	Nej	-
4	Socialnämnd Sydväst	Ja	Nej	-
5	Överförmyndarnämnden	Ja	Nej	-
11	Överförmyndarnämnden	Ja	Nej	-

För nominering nummer 2,5 och 11 har samverkan skett med överförmyndarnämnden på nämnd- och presidienivå. Nominering nummer 4 har samverkats på ordförandenivå med samtliga fyra socialnämnder.